

Sygn. akt VIII U 330/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SO Grażyna Łazowska	

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2022 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 lutego 2022r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 330/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 lutego 2022r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury ubezpieczonej A. S. od 1 stycznia 2022r.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona zarzuciła: nieprawidłowe przyjęcie średniego dalszego trwania życia według tabeli z 2021r., nieprawidłowe ustalenie stażu pracy w wymiarze 14 lat, zamiast 20 lat, nieprawidłowe naliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne – ubezpieczona podniosła, że ZUS raz zaliczył składkę w wysokości 221 zł, a następnie 169 zł, nieprawidłowo ZUS nie zastosował „ lat covidowych ”. Nadto w piśmie procesowym, które wpłynęło do Sądu w dniu 28 czerwca 2022r. ubezpieczona podniosła, że organ rentowy nie uwzględnił przy obliczaniu emerytury kwoty bazowej 4944,78 zł.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w decyzji skarżonej. Organ rentowy szczegółowo odniósł się do zarzutów ubezpieczonej, w tym wyjaśnił, że wysokość składki zdrowotnej w wysokości 221,88 zł została ustalona w następujący sposób: należność brutto świadczenia 5 406,73 zł (3522,30 zł, czyli należność za okres od 1 stycznia do 28 lutego 2022r. + 1884,43 zł, tj. świadczenie emerytalne za

marzec 2022r.) – 2941,44 zł (renta rodzinna pobrana przez ubezpieczoną) = 2 465,29 zł x 9% = 221,88 zł. Od 1 kwietnia 2022r. składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 169,60 zł, po odliczeniu 2 zł z tytułu rozliczenia podatku za 2021r. (1884,43 zł x 9% = 169,60 zł). Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1712,83 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 1 lutego 2022r. organ rentowy ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej A. S. (ur. (...)) na dzień 1 stycznia 1999r. Organ rentowy wskazał, że do ustalenia wartości kapitału początkowego uwzględnił 14 lat, 4 miesiące okresów składkowych, a także okresy nieskładkowe (okresy sprawowania opieki nad dzieckiem) w wymiarze 3 lat i 9 dni.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z 22 lipca 2020r. organ rentowy decyzją z 28 lipca 2020r. przyznał ubezpieczonej zaliczkę na poczet przysługującej emerytury.

Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, gdyż ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z 18 stycznia 2022r. organ rentowy decyzją skarżoną z 28 lutego 2022r. ponownie ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 stycznia 2022r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 18 stycznia 2022r.:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 76122,27 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 333872,93 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 232,80m-cy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 1761,15 zł $[(76122,27 \text{ zł} + 333872,93 \text{ zł}) : 232,80 \text{ zł}]$.

Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2022r., tj. 1761,15 zł przez wskaźnik waloryzacji 107%. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2022r. wynosi 1884,43 zł.

Organ rentowy ustalił należność za okres od 1 stycznia 2022r. do 28 lutego 2022r. w kwocie 3522,30 zł wraz ze świadczeniem za marzec – 1884,43 zł. Zakład zaliczył kwotę z tytułu pobranej renty rodzinnej - 2941,44 zł, po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 221,88 zł. Zakład przekazał na rachunek w banku kwotę 2243,41 zł.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że od 1 kwietnia 2022r. obliczona emerytura wynosi brutto 1884,43 zł. Od 1 kwietnia 2022r. podstawę opodatkowania stanowi miesięczna kwota 1884 zł. Od 1 kwietnia 2022r. składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 169,60 zł,

po odliczeniu 2 zł z tytułu rozliczenia podatku za 2021r. (1884,43 zł x 9% = 169,60 zł). Wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 1712,83 zł.

Z dokumentacji zawartej w aktach organu rentowych wynika, że do końca 1998r. ubezpieczona wykazała okresy ubezpieczenia:

- od 1 kwietnia 1978r. do 30 czerwca 1979r. zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) w R. – (...) w P.,
- 18 lipca 1983r. do 31 marca 1991r. zatrudnienie w Garnizonowej Administracji (...) w G.,
- od 10 kwietnia 1991r. do 30 listopada 1992r. – pobieranie zasiłku dla bezrobotnych,
- od 2 stycznia 1995r. do 30 kwietnia 1995r. w Kancelarii Notarialnej w Z.,
- od 29 maja 1995r. do 30 listopada 1995r. w (...) Poczta Polska ” w B.,
- od 1 lutego 1996r. do 31 grudnia 1998r. zatrudnienie w Budownictwie (...) Sp. z o.o. w Z..

Okresy powyższe organ rentowy zaliczył jako okresy składkowe przy ustalaniu wartości kapitału początkowego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczona zarzuciła błędne przyjęcie przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości emerytury średniego dalszego trwania życia, nieprawidłowe ustalenie stażu pracy oraz składki zdrowotnej, brak uwzględnienia „ lat covidowych ”, nieuwzględnienie kwoty bazowej 4944,78 zł. Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie szczegółowo odniósł się do zarzutów ubezpieczonej. Biorąc pod uwagę te wyjaśnienia i mając na uwadze dokumentację zawartą w aktach organu rentowego oraz obowiązujące przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2022r., poz.509) Sąd stwierdził, że organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość świadczenia ubezpieczonej.

Ubezpieczona ma obliczoną emeryturę według systemu zdefiniowanej składki, na podstawie art.25 i art.26 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art.25 ust.1 te same ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art.26 ustawy emerytalnej emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

2. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

3. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża

się w miesiącach.

4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

5. Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust.

6. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Właściwie organ rentowy przyjął do obliczenia emerytury średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablic średniego dalszego trwania życia zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2021r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. z 2021r., poz.307), gdy ubezpieczona wniosek o podjęcie wypłaty emerytury zgłosiła w styczniu 2022r. Zatem zgodnie z cytowanym art.26 ust.4 i 5 do ustalenia średniego dalszego trwania życia zastosowanie mają tablice trwania życia ogłoszone w formie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego corocznie w terminie do 31 marca, obowiązujące dla wniosków zgłoszonych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego. Według ww. Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2021r. średnie dalsze trwanie życia dla wieku 61 lat i 8 pełnych miesięcy, czyli wieku jaki ubezpieczona ukończyła na dzień zgłoszenia wniosku z 18 stycznia 2022r., wyniosło 232,8 m-cy i takie zostało przyjęte dla ustalenia wysokości emerytury.

Jednocześnie, jak zauważył organ rentowy, przyjęcie w przypadku ubezpieczonej średniego dalszego trwania życia z daty ukończenia wieku emerytalnego (art.26 ust.6 ustawy emerytalnej), tj. z 11 maja 2020r. jest niekorzystne, bowiem wynosiło 261,5 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2020r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. z 2020r., poz.326).

Odnosząc się do uwzględnionych okresów składkowych, to słusznie organ rentowy wskazał, że okresy takie mają znaczenie dla ustalenia wysokości kapitału początkowego, którego z kolei wartość ma znaczenie dla wyliczenia emerytury ubezpieczonej (cytowane art.25 i art.26 ustawy emerytalnej). Zgodnie zaś z art. 173 ust.3 ustawy emerytalnej, wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, czyli na dzień 1 stycznia 1999r. Zatem uwzględnieniu podlegają wyłącznie okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonej przypadające do 31 grudnia 1998r., które ubezpieczona wykazała w wymiarze 14 lat i 4 miesięcy, co wynika z decyzji dotyczącej kapitału początkowego. Dalsze okresy zatrudnienia przypadające po 1998r. nie podlegają wliczeniu do stażu pracy na wysokość emerytury ubezpieczonej. Podobnie kwota bazowa, na którą ubezpieczona powołuje się w wysokości 4944,78 zł, wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 9 lutego 2022r. w sprawie kwoty bazowej w 2021r. (M.P. 2022r., poz.178), nie ma zastosowania do obliczenia świadczenia ubezpieczonej, gdyż ubezpieczona ma obliczone świadczenie, co należy podkreślić, według nowego systemu zdefiniowanej składki (art.25 i art.26 ustawy emerytalnej), a nie według dotychczasowego systemu, zgodnie z art.53 ustawy emerytalnej, dla której znaczenie ma nie tylko staż pracy, czyli okresy składkowe i nieskładkowe, ale także wysokość kwoty bazowej. Zgodnie bowiem z art. 53 ust.1 ustawy emerytalnej 1 emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

Wreszcie, organ rentowy wyjaśnił w sposób logiczny i przekonujący, w jaki sposób dokonał obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 169,60 zł i 221,88 zł.

Odnośnie „lat covidowych”, to ubezpieczona nie sprecyzowała czego konkretnie się domaga.

Reasumując, Sąd stwierdził, że wysokość emerytury ubezpieczonej oraz dokonanych potrąceń z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne została ustalona prawidłowo. W takiej sytuacji Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

(-) sędzia Grażyna Łazowska